

26. september 2019

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) 10. oktober 2019

- 1) Moms- og afgiftsfritagelser til fremme af militær mobilitet
KOM(2019)192
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 2) Rapport af højniveaugruppe om den europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering
KOM-dokument foreligger ikke 2
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet, Udenrigsministeriet og Erhvervsministeriet
- 3) Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen for 2018
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 4) Evaluering af det europæiske semester 2019
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 5) Forberedelse af IMF- og G20-møder i Washington, 17.-19. oktober 2019
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 6) Udnævnelse af nyt direktionsmedlem i Den Europæiske Centralbank (ECB)
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 7) Status for handlingsplan mod hvidvask
KOM-dokument foreligger ikke 6
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 8) EU-sortliste over tredjelande fsva. rammerne for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering
KOM-dokument foreligger ikke 14
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 9) Makrofinansiel assistance til Jordan
KOM(2019)411
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 10) EU's 2020-budget i tilfælde af en britisk udtræden af EU uden aftale
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

Dagsordenspunkt 2: Rapport af højniveaugruppe om den europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering

1. Resume

På ECOFIN 10. oktober 2019 ventes en højniveaugruppe vedr. den europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering at præsentere sin uafhængige rapport, der snart ventes offentliggjort. Rapporten skal informere og bistå Rådet i dets drøftelser af den europæiske udviklingsfinansielle arkitektur og instrumenter, og skal bl.a. redegøre for udfordringer og mulige anbefalinger til forbedringer på området. Der må på ECOFIN ventes en overordnet drøftelse af rapportens anbefalinger og forslag, men Rådet ventes først på et senere tidspunkt at tage stilling til konkret opfølgning på rapporten.

Regeringen vil tage præsentationen af rapporten til efterretning. Rapporten ventes ligeledes præsenteret og drøftet i FAC/Udvikling på et møde den 25. november. Regeringen vil tage nærmere stilling til opfølgningen på rapporten i takt med de videre drøftelser.

2. Baggrund

Frankrig og Tyskland lancerede i efteråret 2018 et forslag om etablering af højniveuarbejdsgruppe til at gennemgå den europæiske udviklingsfinansielle arkitektur.

Rådet vedtog på den baggrund i april 2019 at nedsætte en højniveaugruppe af vise personer (Wise Persons Group) vedr. den europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering. Hensigten er at få en uvildig vurdering af denne arkitektur, som kan danne grundlag for drøftelser i Rådet og evt. DER, om hvordan EU fremover sikrer de rigtige og mest effektive instrumenter til at adressere de store udviklings- og klimamæssige udfordringer i lande uden for EU og naboskabslandene. Højniveaugruppen har til opgave at udarbejde en uafhængig rapport, der bl.a. ser nærmere på alle eksisterende udviklingsinstrumenter som forvaltes af hhv. Kommissionen, Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD). Rapporten skal bl.a. indeholde:

- En vurdering af den nuværende europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering og dens kapacitet til at levere på EU's prioriteter.
- En analyse af hhv. fordele og ulemper ved udviklingsfinansielle instrumenter fra alle involverede aktører.
- En vurdering af hver af de enkelte institutioners muligheder for styrke udviklingen af den private sektor og dens långivning, herunder i de mindst udviklede og sårbare lande.
- Anbefalinger af forbedringer, herunder evt. mere grundlæggende reformer af den samlede europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering.

Højniveaugruppen består af 9 uafhængige og uvildige eksperter, *jf. bilag 1*, der bl.a. er blevet udnævnt på grundlag af faglig og teknisk ekspertise og erfaring inden for udviklingsfinansiering.

3. Formål og indhold

På ECOFIN 10. oktober 2019 ventes højniveaugruppen at præsentere sin rapport. Rapportens indhold, herunder anbefalinger, er ikke offentliggjort, men ventes at pege på forskellige udfordringer med den eksisterende europæiske udviklingsfinansielle arkitektur, herunder overlap, manglende koordination og transparens i aktiviteter mellem Kommissionen, EIB og EBRD samt andre internationale og nationale aktører. Rapporten ventes tillige at præsentere en række forslag til forbedringer og reformer, som vurderes ift. løsning af de identificerede udfordringer.

Præsentationen på ECOFIN 10. oktober 2019 vil evt. give anledning til en overordnet drøftelse af den europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering pba. rapporten, herunder dens anbefalinger og forslag. Rådet ventes først på et senere tidspunkt at tage stilling til konkret opfølgning på rapporten, herunder ift. en evt. drøftelse heraf på DER.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ingen formel rolle i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Rapporten kan indebære senere tiltag, der kan have statsfinansielle konsekvenser. Det er ikke muligt at vurdere disse konsekvenser på nuværende tidspunkt. Der vil blive taget stilling til eventuelle konsekvenser, såfremt der på et senere tidspunkt måtte blive foreslået konkrete tiltag.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rapporten er endnu ikke fremlagt, og der er derfor ikke kendskab til andre landes holdninger.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes formålet med højniveaugruppens arbejde, der kan være vigtigt for indretningen af en mere effektiv europæisk arkitektur for udviklingsfinansiering, herunder for at sikre et EU, der er mere slagkraftigt udadtil i forhold til at hjælpe udviklingslandene med at skabe arbejdspladser og forbedring af levevilkårene samt udvikle lavemissions-vækst og skærme mod effekterne af klimaforandringerne.

Fra dansk side lægges der vægt på, at EU's udviklingsfinansiering indrettes med størst mulig udviklingseffekt og organisatorisk effektivitet for øje. Det indebærer styrelsesstrukturer, der understøtter effektiv gennemførelse af udlån og andre operationer samt bidrager til gennemførelsen af EU's eksterne politikker. Det er en forudsætning herfor at der undgås overlap og at transparensen øges i aktiviteter mellem Kommissionen, EIB og EBRD samt europæiske og nationale aktører.

Regeringen lægger stor vægt på, at drøftelserne af rapporten og dens anbefalinger ikke foregriber de overordnede forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for denne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU's BNI.

Regeringen vil i den kommende tid tage nærmere stilling til dansk holdning til anbefalingerne fra højniveaugruppen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1: Liste over medlemmer af højniveaugruppen om den europæiske arkitektur for udviklingsfinansiering

Navn	Land
Thomas Wieser, formand	Østrig
Susan Ulbæk	Danmark
Monique Barbut	Frankrig
Erik Berglöf	Sverige
José Antonio Alonso Rodríguez	Spanien
Jacek Dominik	Polen
Nanno D. Kleiterp	Nederlandene
Norbert Kloppenburg	Tyskland
Franco Passacantando	Italien

Dagsordenspunkt 7: Status for handlingsplan mod hvidvask

KOM-nummer foreligger ikke

1. Resume

Rådet ventes på ECOFIN 10. oktober 2019 at gøre status på en handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask. Handlingsplanen blev vedtaget på ECOFIN 4. december 2018 og skal ses i forlængelse af Kommissionens meddelelse af 12. september 2018 vedr. bekæmpelse af hvidvask i lyset af en række alvorlige hvidvask-sager i EU.

Handlingsplanen fokuserer på gennemførelsen af en række ikke-lovgivningsmæssige tiltag frem til starten af 2020, som primært skal gennemføres af de nationale finanstilsyn og hvidvasktilsynsmyndigheder samt de fælles EU-tilsynsmyndigheder (ESA'erne, herunder især EBA for bankområdet), men som også involverer Kommissionen, ECB og EU-landene. Generelt er der siden vedtagelsen af handlingsplanen sket fremskridt med implementeringen heraf. Kommissionen fremlagde i juli 2019 en evaluering af de seneste alvorlige hvidvasksager i nogle EU-lande.

Regeringen finder det afgørende at bekæmpe hvidvask i den finansielle sektor og støtter handlingsplanen, hvor man vil tage den konkrete status på ECOFIN til efterretning.

2. Baggrund

EU-landene har i dag med hvidvaskdirektivet (Anti-Money Laundering Directive – AMLD) en fælles lovgivningsmæssig ramme for bekæmpelse af hvidvask.¹ Hvidvaskdirektivet er blevet opdateret to gange de seneste år, bl.a. for at styrke indsatsen mod terrorfinansiering i opfølgning på løbende terrorangreb i Europa.

Rådet og Europa-Parlamentet vedtog i 2015 EU's 4. hvidvaskdirektiv, som havde frist for national implementering i midten af 2017. I 2018 blev der opnået enighed om 5. hvidvaskdirektiv, som er implementeret i dansk ret i maj 2019 med fuld ikrafttræden fra januar 2020. Hvidvaskdirektivet er et minimumsharmoniseringsdirektiv, der gør det muligt for EU-landene at have strammere regler nationalt. Tilsynet med hvidvask og terrorfinansiering sker i dag på nationalt niveau i alle EU-lande.

Rådet vedtog på ECOFIN 4. december 2018 rådskonklusioner med en handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask. Handlingsplanen skal ses i lyset af en række alvorlige sager på hvidvaskområdet i flere EU-lande.

Handlingsplanen fokuserer på gennemførelsen af en række ikke-lovgivningsmæssige tiltag frem til starten af 2020, som primært skal gennemføres af de nationale finanstilsyn hhv. hvidvasktilsyn samt de europæiske tilsynsmyndigheder, men som også involverer Kommissionen og ECB.²

¹ EU's hvidvaskregler bygger i høj grad på implementering af anbefalinger fra Financial Action Task Force (FATF), som er et internationalt organ, der udarbejder globale anbefalinger for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Danmark er, som en række øvrige EU-lande, medlem af FATF. Samtidig udfører FATF løbende vurderinger af nationale regler for og tilsyn med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

² I Danmark er hvidvaskmyndighederne Finanstilsynet, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) samt Spillemyndigheden.

3. Formål og indhold

Handlingsplanen indeholder en række ikke-lovgivningsmæssige tiltag, der overordnet har otte mål:

1. Identificere hvilke faktorer der bidrog til de seneste hvidvask-sager i EU-banker, hvilket skal danne grundlag for evt. kommende initiativer.
2. Kortlægge relevante risici ift. hvidvask og terrorfinansiering (hvidvask mv.) og bedste praksis for, hvordan de såkaldt prudentielle tilsynsmyndigheder (I Danmark Finanstilsynet, som fører tilsyn med overholdelse af kapitalkrav og lign.), også kan bidrage til at håndtere disse risici.
3. Styrke tilsynsmæssig konvergens vha. fælles vejledninger om hvordan bekæmpelse af hvidvask mv. kan inkorporeres i det prudentielle tilsyn.
4. Sikre effektivt samarbejde mellem de prudentielle tilsynsmyndigheder og hvidvask-tilsynsmyndighederne mv.
5. Klargøre aspekter ift. inddragelse af tilladelser, dvs. hvornår brud på hvidvaskregler kan føre til, at en banktilladelse inddrages.
6. Forbedre tilsynet med hvidvask mv. og forbedre udvekslingen af information mellem de relevante myndigheder.
7. Dele bedste praksis ift. tilsyn med hvidvask mv. mhp. konvergens under hensyntagen til nationale specificiteter.
8. Forbedre ESA'ernes kapacitet til at gøre bedre brug af de eksisterende tilsynsmæssige kompetencer og værktøjer.

Handlingsplanen indebærer konkret bl.a., at der i løbet af 2019 skal foretages en såkaldt post-mortem analyse af de seneste hvidvask-sager i EU, at der skal udarbejdes vejledninger for tilsynet med hvidvask mv. og at der skal indgås aftaler mellem tilsynsmyndighederne om udveksling af information.

Der er generelt sket fremskridt med implementeringen af handlingsplanen. Kommissionen offentliggjorde 24. juli 2019 en AML-pakke med en meddelelse og fire rapporter, herunder post-mortem rapporten (punkt 1 i handlingsplanen), en rapport indeholdende en supranational risikovurdering (dvs. risikovurdering på tværs af forskellige sektorer, herunder den finansielle sektor og spillesektoren), en rapport om sammenhæng mellem nationale centrale registre vedr. bankkonti, samt rapport om rammerne for samarbejdet mellem FIU's (Financial Intelligent Units).

I post-mortem rapporten analyseres 10 af de seneste hvidvasksager om europæiske banker, herunder Danske Bank. Bankerne omtales ikke ved navn, idet der blot er fremhævet case-studier. Kommissionen konkluderer i rapporten bl.a., at der var lovgivningsmæssige og tilsynsmæssige svagheder, at en sammenhængende og effektiv gennemførelse af fælles regler endnu ikke er sikret i EU og at der ikke er tilstrækkelig klarhed over tilsynsforpligtelser, særligt i grænseoverskridende situationer. Kommissionen bemærker, at de identificerede udfordringer bl.a. kan håndteres ved at lave ensartede regler gennem en EU-forordning, samt ved at etablere et EU-organ med kompetencer på hvidvaskområdet.

EU-landene er generelt enige om at styrke de eksisterende rammer for grænseoverskridende bekæmpelse af hvidvask, og det er forventningen, at der i de kommende år vil ske en udvikling på hvidvaskområdet i EU. Der ventes tiltag i retning af yderligere centralisering under den kommende Kommission. Det er uklart, hvornår forslag vil blive fremsat og hvorvidt det vil omfatte bankunionen eller hele EU.

Den Europæiske Banktilsynsmyndighed³ (EBA) offentliggjorde også 24. juli 2019 en rapport om samarbejdet mellem prudentielle tilsynsmyndigheder og hvidvaskmyndigheder om at imødegå hvidvask (punkt 4c i handlingsplanen). De europæiske finansielle tilsynsmyndigheder (EBA, ESMA og EIOPA) er derudover ved at færdiggøre en fælles rapport om risici for hvidvask i EU's finansielle system (punkt 6e i handlingsplanen), og der arbejdes også med at klargøre aspekter ift. tilbagetrækning af banktilladelse (punkt 5 i handlingsplanen). Retningslinjer fra ESA'erne vedr. samarbejde og informationsudveksling mellem prudentielle tilsynsmyndigheder og hvidvaskmyndigheder (punkt 6d i handlingsplanen) er ligeledes under udarbejdelse.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Handlingsplanen består af ikke-lovgivningsmæssige tiltag.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Handlingsplanen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Handlingsplanen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser. Bedre rammer for bekæmpelse af hvidvask i EU kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Handlingsplanen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Handlingsplanen har ikke været i ekstern høring.

³ EBA er en af de tre EU-tilsynsmyndigheder på det finansielle område, der understøtter lovgivningsarbejdet på de relevante ressortområder og bidrager til en mere harmoniseret anvendelse af de finansielle EU-retsakter igennem bl.a. erfaringsudvekslinger, ensartede fortolkninger mv. Alle EU-landes nationale tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet) er repræsenteret i EBA. De øvrige to europæiske tilsynsmyndigheder er EIOPA på området for forsikring- og arbejdsmarkedspensioner og ESMA som har ansvar for værdipapirer og markeder.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt støtte til handlingsplanen og generelt bred opbakning fra EU-landene til at styrke rammerne for bekæmpelse af hvidvask i EU.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter handlingsplanen for bekæmpelse af hvidvask og kan tage en status på ECOFIN til efterretning.

Regeringen lægger stor vægt på en styrket indsats for bekæmpelse af hvidvask mhp. at styrke integriteten, stabiliteten og effektiviteten i det finansielle system. Regeringen finder, at hvidvask er et grænseoverskridende problem, og er derfor positiv over for forslag, der styrker EU's indsats på området.

Regeringen støtter konkret implementeringen af handlingsplanen, som indeholder en lang række relevante ikke-lovgivningsmæssige tiltag på området, herunder at styrke samarbejdet mellem relevante myndigheder på området på tværs af grænser.

Regeringen lægger desuden vægt på, at der sikres implementering og håndhævelse af allerede vedtagne tiltag på området, og at arbejdet prioriterer tiltag, som har størst mulig effekt i bekæmpelse af hvidvask, og spiller effektivt sammen med andre tiltag, herunder særligt ift. det globale samarbejde i FATF.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Samlenotat om rådskonklusionerne inkl. handlingsplanen blev forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med ECOFIN 4. december 2018.

Samlenotat om status på handlingsplanen blev oversendt ifm. ECOFIN 14. juni 2019, hvor sagen blev taget af dagsordenen for ECOFIN.

Bilag 1. Handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask på kort sigt

Tabel 1

EU handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask på kort sigt				
Mål	Tiltag	Ansvarlige	Tidshorisont	Fremskridt
1. At identificere de faktorer der bidrog til de seneste hvidvask sager i EU-banker, hvilket skal danne grundlag for evt. yderlige tiltag på længere sigt.	Foretage en grundig analyse af de seneste skandaler på området ("post-mortem") der involverer EU-banker.	Kommissionen, ESA'erne, i samarbejde med ECB, EU-landene og de nationale tilsynsmyndigheder.	Midt-2019	Kommissionens rapport offentliggjort juli 2019.
2. Kortlægge relevante risici ift. hvidvask og terrorfinansiering (hvidvask mv.) og 'best practices' for, hvordan det prudentielle tilsyn kan håndtere disse risici.	a) identificere relevante aspekter af bekæmpelse af hvidvask mv. for prudentielle formål b) Identificere kerneområderne ift. disse risici hvor der er behov for styrket tilsyn fra de prudentielle tilsynsmyndigheder c) Identificere 'best practices' ift. at inkorporere hvidvask mv. i det prudentielle tilsyn	EBA, i samarbejde med EIOPA og ESMA hvor relevant, samt relevante tilsynsmyndigheder er for hvidvask mv.	Udgangen af 2019	Kortlægningsarbejde undervejs i EBA/ESA-arbejdsgrupper. Resultaterne af EBA's 'Breach of Union Law' (BuL) sager, samt hvidvask-reviews og post-mortem arbejdet vil informere dette arbejde.
3. Styrke tilsynsmæssig konvergens vha. fælles vejledninger om hvordan bekæmpelse af hvidvask mv. kan inkorporeres i det prudentielle tilsyn	Specifiere hvordan de prudentielle tilsynsmyndigheder bør tage højde for risici ift. hvidvask mv., bl.a. ifm. processer for a) tilladelse, b) vurdering af akquisitioner, c) 'fit-og-proper' vurdering af ledelsen, d) gennemgang af den interne risikostyring.	EBA, i samarbejde med EIOPA og ESMA hvor relevant, samt relevante tilsynsmyndigheder er for hvidvask mv.	Udgangen af 2019	Udviklingen af fælles vejledning er i gang med at blive sekvenseret med kortlægningsarbejdet under punkt 2, som vil blive brugt til at identificere hvor, og i hvilken form, fælles vejledning er mest nødvendig
4. Sikre effektivt samarbejde mellem de prudentielle tilsynsmyndigheder og tilsynsmyndighederne ift. hvidvask mv.	a) Samarbejde gennem de forskellige faser i tilsynsprocessen, mhp. at etablere tilfredsstillende kanaler for løbende informationsudveksling, på linje med femte hvidvaskdirektiv	Prudentielle tilsynsmyndigheder samt tilsynsmyndighed er ift. hvidvask mv. samt ESA'erne.	Januar 2020	Samarbejdet vil blive styrket gennem: 1) Hvidvask-kollegier 2) Kontaktpunkter som er oprettet på linje med den multilaterale aftale mellem ECB og de hvidvask-kompetente myndigheder 3) Sikring af effektivt link med de prudentielle kollegier
	b) Kortlægge hvilke tilsynsmyndigheder ift. hvidvask mv. er de relevante modpartner for de prudentielle tilsynsmyndigheder, ift. grænseoverskridende koncerner.	ESA'erne	Udgangen af 2019	Relevante lister over myndigheder er i gang med at blive opført, i to faser: 1) Først en overordnet liste, som EBA allerede har opført. 2) Dernæst vil der blive udført en yderligere kortlægningsfase i takt med oprettelsen af hvidvask-kollegierne.
	c) Sende et klart signal til sektoren om, at de prudentielle tilsynsmyndigheder også vil tage højde for risici ift. hvidvask mv., under hensyn til de to typer tilsynsmyndigheders respektive kompetencer, samt at der er et tæt samarbejde mellem de to typer tilsynsmyndigheder.	Prudentielle tilsynsmyndigheder samt tilsynsmyndighed er ift. hvidvask mv.	Midt-2019	EBA opinion offentliggjort juli 2019
	d) Konkludere en bred multilateral aftalememorandum mellem alle relevante tilsynsmyndigheder for hvidvask mv. på linje med femte hvidvaskdirektiv	ECB, tilsynsmyndigheder ift. hvidvask mv. med støtte fra ESA'erne	10. januar 2019	Gennemført.

Tabel 1

EU handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask på kort sigt				
Mål	Tiltag	Ansvarlige	Tidshorisont	Fremskridt
	e) Sikre velfungerende muligheder for i praksis at sikre, at tilsynsmyndigheder for hvidvask mv. kan kommunikere bekymringer til ECB, samt at ECB kan tage højde for disse i sit tilsyn	ECB, prudentielle tilsynsmyndighed er samt tilsynsmyndigheder ift. hvidvask mv. samt ESA'erne	Midt-2019	Status ikke kendt.
5. Klargøre aspekter ift. inddragelse af tilladelse	<p>a) Klargøre de prudentielle tilsynsmyndigheder grad af diskretion ifm., samt kriterierne for, inddragelse af tilladelse ved konstatering af seriøse brud på reglerne for hvidvask mv. uht. forskelle i praksis og juridiske rammer i landene</p> <p>b) sikre uniform fortolkning af bestemmelserne om seriøse brud på reglerne for hvidvask mv. i kapitalkravsdirektivet (CRD)</p> <p>c) sikre konsistent fortolkning af konsekvenserne af inddragelse af licens, særligt ift. behovet for at videreføre kritiske funktioner i banken, involveringen af afviklingsmyndighederne, beskyttelse af indskud, samt mulighed for indskydergarantifonden til at suspendere udbetaling af indskud</p> <p>d) identificere tiltag tilgængelige for de prudentielle tilsynsmyndigheder for at adressere prudentielle hensyn som følge af risici ift. hvidvask mv. samt brud på reglerne herfor</p>	ESA'erne, i samarbejde med de prudentielle tilsynsmyndigheder samt tilsynsmyndighed er ift. hvidvask mv.	Midt-2019	<p>Der er opstartet et arbejde med at forstå, hvorledes hensyn ift. hvidvask har spillet en rolle ift. hidtidige inddragelser af banktilladelser.</p> <p>EBA anfører arbejdet:</p> <p>1) Gennem AMLC (en ny permanent Anti-Hvidvask Komité, bestående af de nationale anti-hvidvask myndigheder og EBA), mhp. at udvikle en fælles forståelse for, hvad der udgør et seriøst brud på hvidvask reglerne i EU</p> <p>2) Sammen med de prudentielle banktilladelses eksperter og ECB, mhp. at udvikle en fælles fortolkning af det fælles sprog fsva. seriøst brud på hvidvask reglerne ift. overvejelser om inddragelse af banktilladelse.</p> <p>Dette arbejde vil informere tiltagene under punkt c) og d).</p>
6. Forbedre tilsynet med hvidvask af terrorfinansiering og forbedre udvekslingen af information mellem de relevante myndigheder	<p>a) Overvåge implementeringen af ESA'erne fælles vejledning om risiko-baseret tilsyn, og udvide disse fsva. administrative sanktioner for brud på reglerne for hvidvask mv. Dette uht. forskellig praksis og juridiske rammer i EU-landene samt uden at ændre på EU-landenes muligheder for at pålægge strafferetlige sanktioner</p> <p>b) styrke ESA'erne fælles vejledning om risiko-baseret tilsyn vedr. fælles procedurer og metoder for tilsynsmyndighederne for hvidvask mv. med finansielle institutters overholdelse af reglerne om hvidvask mv.</p> <p>c) Opfølgning på Kommissionens anbefalinger til ESA'erne i rapporten om den Supranationale risikovurdering fra 2017, samt update af rapporten</p>	ESA'erne	<p>Udgangen af 2019</p> <p>Udgangen af 2019</p> <p>Januar 2019</p>	<p>Der er begyndt overvågning gennem drøftelser i AMLC samt workshops organiseret af EBA samt på baggrund af EBA's erfaringer ifm. reviews af de nationale hvidvask-tilsyn på tværs af EU.</p> <p>Overvågning og analyse under a) vil informere forbedringen af vejledningerne vedr. risiko-baseret tilsyn. Arbejde herpå vil opstarte ved udgangen af 2019.</p> <p>Færdiggjort. ESA'erne har sendt et fælles svar til Kommissionen 18. januar 2019.</p>

Tabel 1

EU handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask på kort sigt

Mål	Tiltag	Ansvarlige	Tidshorisont	Fremskridt
	d) Færdiggøre vejledning om samarbejde og informationsudveksling mellem prudentielle tilsynsmyndigheder og tilsynsmyndigheder for hvidvask mv., som vil etablere hvidvasktilsyns-kollegier, uht. bredest mulig informationsdeling		Midt 2019	Høring herom er overstået. Det overvejes nu yderligere hvorvidt vejledningen korrekt fanger linket mellem prudentielt og hvidvasktilsyn.
	e) Færdiggøre den fælles ESA-udtalelse [om risiciene for hvidvask mv. der påvirker EU's finansielle system, som skal udgives hvert andet år], der følger af artikel 6(5) i hvidvaskdirektivet		Januar 2019	Endnu ikke offentliggjort.
7. Dele 'best practices' ift. tilsyn med hvidvask mv. og finde grund for konvergens heri under forståelse for nationale specificiteter i relation til hvidvask mv.	Udvikle programmer for regelmæssig udveksling af medarbejdere mellem tilsynsmyndighederne og potentielt med ESA'erne	Tilsynsmyndighederne for hvidvask mv., i samarbejde med ESA'erne	Midt 2019	AMLC drøftede og blev enige om at fremme udvekslings-programmer. EBA vil føre en intranet-side med dette formål, som vil være klar i 2. kvartal 2019.
8. Forbedre ESA'ernes kapacitet til at gøre bedre brug af de eksisterende tilsynsmæssige kompetencer og værktøjer	a) Foretage strikse, ikke-overlappende, evalueringer af tilsynsmyndighederne (prudentielle og ift. hvidvask mv.) for at identificere svagheder og best-practices	ESA'erne	Med det samme	EBA har påbegyndt en flerårig proces med evalueringer. De første tre evalueringer er i forskellige faser.
	b) Baseret på ovenstående evalueringer, forøge antallet af kurser med fokus på hvidvask mv. tilgængelige for tilsynsmyndighederne, samt give tematisk vejledning til myndighederne			EBA er begyndt at give bilateral feedback til de kompetente tilsynsmyndigheder som den har evalueret, mhp. at styrke deres hvidvask-tilsyn med banker. Erfaringerne fra evalueringerne vil blive brugt til: 1) At udvikle EBA's træningsprogrammer 2) At informere tilpasningen af ESA'ernes hvidvask-vejledninger vedr. risikobaseret tilsyn
	c) Løbende overvåge behovet for at undersøge brud på EU-retten fsva. hvidvask mv.			Igangværende.
	d) Gøre større brug af anti-hvidvask kommittéen (AMLC) som forum for udveksling af synspunkter vedr. tilsyn med og risiko ift. hvidvask mv.			Igangværende. AMLC agerer allerede som et forum for udveksling af information, nuværende og opstående hvidvask-risici og gode praksis. ESA'erne har drøftet med AMLC hvordan denne funktion kan styrkes.
	e) Fremme brugen af de eksisterende tilsynskollegier til at forbedre koordinationen og informationsudveksling om konkrete sager med hvidvask mv. samt samspillet mellem kollegier for prudentielt tilsyn og tilsyn med hvidvask mv.			Igangværende. ESA'erne har i november 2018 udgivet vejledninger der skal forbedre samarbejdet og informationsudveksling mellem hvidvask-myndighederne i EU. EBA's stående komité med ansvar for prudentielle tilsynskollegier overvejer aktuelt, hvorledes der kan gøres yderligere.

Tabel 1**EU handlingsplan for bekæmpelse af hvidvask på kort sigt**

Mål	Tiltag	Ansvarlige	Tidshorisont	Fremskridt
	f) Bruge artikel 33 i ESA-forordningerne i dets nuværende form som juridisk basis for at udvikle en strategi for interaktionen med tilsynsmyndighederne for hvidvask mv. i tredjelande			Igangværende. EBA overvejer hvordan der kan udvikles en strategi for interaktionen med tredjelandes hvidvaskmyndigheder.

Anm.: 'Hvidvask mv.' refererer til hvidvask og terrorfinansiering. I handlingsplanen refererer tilsynsmyndigheder for hvidvask mv. kun til tilsynsmyndighederne for hvidvask mv. i den finansielle sektor.

Kilde: Rådskonklusionerne, Kommissionen, ESA'erne og egen tilvirkning

Dagsordenspunkt 8: EU-sortliste over tredjelande fsva. rammerne for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering

1. Resume

Kommissionen vedtog 13. februar 2019 en delegeret retsakt (forordning) med en liste af lande uden for EU (tredjelande), hvor Kommissionen vurderer, at der er strategiske mangler i deres rammer for bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, i et omfang der i væsentlig grad truer EU's finansielle system. Rådet gjorde imidlertid enstemmigt indsigelse mod den delegerede retsakt, idet EU-landene ikke var enige i metoden og kriterierne for Kommissionens vurderinger samt processen, herunder særligt manglende høring af de respektive tredjelande og utilstrækkelig involvering af EU-landene. Listen trådte derfor ikke i kraft.

Kommissionen har siden genovervejet processen for at opdatere listen og ventes på ECOFIN 10. oktober 2019 at præsentere status for arbejdet med vedtagelse af en ny liste.

Fra dansk side støttes listen som et vigtigt redskab i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering. Samtidig lægges der fra dansk side vægt på, at Kommissionens arbejde med identifikation af højrisikotredjelande ift. forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er transparent både over for EU-lande og berørte tredjelande, og at EU-landene bliver systematisk inddraget og hørt i god tid. Endvidere lægges der vægt på konsistens af EU-arbejdet ift. arbejdet i multilaterale organisationer såsom Financial Action Task Force, FATF, og at arbejdet baseres på fælles internationale standarder.

2. Baggrund

Gældende internationale standarder og henstillinger vedr. bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er forankret i arbejdet i Financial Action Task Force (FATF). FATF blev etableret i 1989 og er et mellemstatsligt samarbejde om bl.a. bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.⁴ En stor del af arbejdet i FATF består i løbende peer-reviews af dets medlemmer ift. efterlevelse af FATF's anbefalinger, samt vedligeholdelse af en sortliste og en gråliste over højrisiko-jurisdiktioner (aktuelt hhv. 2 og 12 jurisdiktioner, *jf. bilag 1*). Listerne indeholder lande, hvor der efter FATF's opfattelse er en forhøjet risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. På grålisten er lande, der indgår i en dialog med FATF om en handlingsplan for at styrke rammerne for bekæmpelse af hvidvask i landet. På sortlisten er lande, der ikke indgår i en dialog med FATF om en handlingsplan.

I EU er arbejdet med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering især forankret i hvidvaskdirektivet og den løbende opdatering og implementering af dette direktiv. Reglerne har til formål at skabe en solid, klar og forudsigelig retlig ramme til beskyttelse af bl.a. EU's finansielle system. De gældende regler på området er 4. hvidvaskdirektiv. EU vedtog i maj 2018 det 5. hvidvaskdirektiv, der indeholder en række yderligere stramninger af reglerne, og som vil være gældende fra 10. januar 2020.

⁴ Danmark har været fast medlem af FATF siden 1991. Herudover er Kommissionen og 14 andre EU-lande medlemmer.

4. hvidvaskdirektiv indebærer bl.a., at Kommissionen gives beføjelse til at vedtage en EU-liste over højrisikotredjelande med strategiske mangler i deres ordninger for bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, der i væsentlig grad truer EU's finansielle system. I henhold til direktivet skal Kommissionen ved identificeringen af højrisikotredjelande tage hensyn til relevante evalueringer, vurderinger eller rapporter, der er udarbejdet af internationale organisationer og standard-sættere med kompetence på området. EU's liste over højrisikotredjelande blev vedtaget første gang i juli 2016 og er siden blevet revideret tre gange, senest i juli 2018. Den nuværende EU-liste og Kommissionens forslag til ny liste af 13. februar 2013 fremgår af *bilag 1*.

De virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven (fx kreditinstitutter, finansieringsinstitutter, revisorer, ejendomsmæglere og advokater), skal ifølge hvidvaskdirektivet anvende skærpede kundekendelsesprocedurer ved etableringen af forretningsforbindelser eller udførelsen af enkeltstående transaktioner, der involverer højrisikotredjelande på EU's liste.

Der er to måder, hvorpå et land kan identificeres som et højrisikoland på EU's liste: 1) ved at være opført på enten FATF's sort- eller grå-liste over forhøjet risiko for hvidvask eller terrorfinansiering (hvis Kommissionens selvstændige analyse bekræfter FATF's vurdering af landet) og 2) ved at Kommissionen, på grundlag af eksterne informationskilder vurderer, at der i væsentlig grad i landet er strategiske mangler i landets ordninger for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, som truer EU's finansielle system.

Kommissionen anfører, at der som følge af 5. hvidvaskdirektiv er en klar retlig forpligtelse med henblik på en mere uafhængig vurdering fra EU's side. Som følge af ændringer med 5. hvidvaskdirektiv blev kriterierne for vurderingen under 2) ovenfor ændret til bl.a. også at omfatte et kriterium vedrørende adgang til og udveksling af oplysninger om selskabers reelle ejere, som går videre end FATF's kriterier for højrisikotredjelande.

Seneste opdatering af EU-listen

Kommissionen vedtog 13. februar 2019 en opdatering af listen (i form af en delegeret retsakt) med 23 jurisdiktioner på listen (se bilag 1). Af disse var 12 jurisdiktioner fra FATF's offentlige lister⁵. På grundlag af gennemgangen af yderligere informationskilder konkluderede Kommissionen, at der i 11 jurisdiktioner som ikke stod på FATF's lister var strategiske mangler i deres ordninger for bekæmpelse af hvidvask og terrorisme, når der ses på trusselsniveauet og deres risikoprofil⁶.

⁵ Bahamas, Botswana, Etiopien, Ghana, Iran, Den Demokratiske Folkerepublik Korea, Pakistan, Sri Lanka, Syrien, Trinidad og Tobago, Tunesien og Yemen.

⁶ Afghanistan, Amerikansk Samoa, Guam, Irak, Libyen, Nigeria, Panama, Puerto Rico, Saudi-Arabien, De Amerikanske Jomfruer og Samoa. Af disse er fire (Samoa, Guam, Puerto Rico og De Amerikanske Jomfruer) amerikanske territorier.

Rådet gjorde imidlertid indsigelse ift. den delegerede retsakt⁷, idet EU-landene enstemmigt var imod Kommissionens opdatering af listen. Indsigelsen skyldes i høj grad manglende gennemsigtig om udarbejdelsen af listen, herunder ift. utilstrækkelig inddragelse af EU-landene og manglende konsultation af berørte tredjelande. På baggrund af afvisningen af listen har Kommissionen påbegyndt overvejelser om en ny metode til at opdatere listen, der tager højde for EU-landenes kritik.

3. Formål og indhold

Kommissionen arbejder på en opdateret metode til at udpege højrisikotredjelande. Metoden bliver drøftet med EU-landene og er fortsat under udarbejdelse. Metoden indeholder otte såkaldte byggesten, som Kommissionen bruger til at vurdere rammerne for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering i tredjelandet:

1. Hvorvidt tredjelandet har kriminaliseret hvidvask og terrorfinansiering;
2. krav om rettidig omhu (due diligence) ift. kunder og krav om rapportering af mistænkelige transaktioner i den finansielle sektor;
3. krav om rettidig omhu (due diligence) ift. kunder og krav om rapportering af mistænkelige transaktioner i den *ikke*-finansielle sektor;
4. effektive sanktionsbestemmelser i tilfælde af brud på hvidvasklovgivningen;
5. kompetente myndigheders beføjelser og procedurer på området;
6. tredjelandets praksis for internationalt samarbejde på området;
7. eksistensen af og muligheden for at udveksle information om reelle ejere;
8. gennemførelse af målrettede finansielle sanktioner vedtaget i FN-regi.

Derudover drøftes det bl.a. hvordan Kommissionen skal gå i dialog med et tredjeland, førend det kan placeres på højrisikolisten (f.eks. ved at drøfte foreløbige analyseresultater og ved at indgå i dialog med tredjelandet om at rette op på eventuelle mangler), hvordan listen skal relatere sig til FATF-listerne samt hvornår Kommissionen skal drøfte listen med EU-landene i regi af Kommissionens ekspertgruppe vedr. hvidvask og terrorfinansiering (EGMLTF), og hvornår der skal gives meldinger til offentligheden om opdateringer af listen.

Efter flere konsultationer af EU-landene i ekspertgruppen fremsendte Kommissionen et udkast til opdateret metodologi til landene 13. august 2019. I den reviderede metodologi er der lagt særligt fokus på transparens, inddragelse af EU-lande samt behørig konsultation med tredjelande. Kommissionen har til brug for dette udarbejdet tidsplaner og arbejdsgange for det videre arbejde med listen.

Af den opdaterede metodologi fremgår bl.a., at tredjelande, der fremgår af FATFs grå og sorte liste, i udgangspunktet også vil fremgå af EU's liste. Fsva. lande, der bliver taget af FATFs grå og sorte liste, vil Kommissionen vurdere, hvorvidt tredjelandets handlingsplan (der skal opfyldes før det kan overvejes at tage dem af listen)

⁷ Dette i overensstemmelse med proceduren hvorefter Rådet (med kvalificeret flertal) eller Europa-Parlamentet (med flertal) kan gøre indsigelse mod en delegeret retsakt.

er tilstrækkelig, set i forhold til EU-specifikke krav om fx reelle ejere, og om en sådan handlingsplan skal yderligere udbygges med EU-specifikke krav/punkter.

Kommissionen har oplyst, at man har igangsat arbejdet med at konsultere de i den delegerede forordning foreslåede tredjelande til EU-listen.

Kommissionen har endnu ikke fremlagt sit nye bud på liste.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om Kommissionens forslag til revideret metode. Europa-Parlamentet støttede Kommissionens oprindelige delegerede retsakt.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

4. hvidvaskdirektiv er implementeret i dansk ret i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) af 8. juni 2017. Den danske implementering af 5. hvidvaskdirektiv (Lov om ændring af hvidvaskloven og lov om finansiel virksomhed) blev offentliggjort 8. maj 2019 og træder kraft 10. januar 2020. Visse bestemmelser trådte imidlertid i kraft 1. juli 2019.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser, men vedtagelse af den delegerede retsakt vil medføre, at enheder omfattet af hvidvaskloven i Danmark vil være forpligtede til at anvende skærpede kundekendingsprocedurer ved etableringen af forretningsforbindelser eller udførelsen af transaktioner med lande på EU-listen. De erhvervmæssige konsekvenser forventes dog at være begrænsede.

8. Høringer

Kommissionens forslag til revideret metode har ikke været i ekstern høring. Den delegerede retsakt af 13. februar var umiddelbart efter fremlæggelsen i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor. Der blev ikke modtaget bemærkninger.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle EU-lande støtter op om en transparent og forudsigelig proces for udpegelse af højrisikotredjelande. Idet Kommissionens metode til at udpege disse fortsat er under udarbejdelse er det endnu uklart, om metoden kan støttes af EU-landene.

10. Regeringens generelle holdning

Kampen mod hvidvask og terrorfinansiering er en høj prioritet for regeringen. Fra dansk side støttes listen over højriskotredjelande som et vigtigt redskab i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering.

Fra dansk side lægges vægt på, at Kommissionens arbejde med identifikation af højriskotredjelande ift. bekæmpelse af hvidvask og forebyggelse mod terrorfinansiering respekterer arbejdet i multilaterale organisationer såsom FATF og bygger på fælles internationale standarder. Hvis Kommissionen udvider eller begrænser sin liste i forhold til FATF's lister, bør der være en klar begrundelse.

Fra dansk side findes det i den forbindelse væsentligt, at Kommissionens arbejde med listen skal være transparent både over for EU-lande og berørte tredjelande, og at disse bliver systematisk hørt i god tid, samt at Kommissionen inddrager og lytter til EU-lande i tilstrækkeligt omfang.

Fra dansk side lægges vægt på, at Kommissionen skal vurdere højriskotredjelande ud fra klare og objektive kriterier og i videst muligt omfang baseret på information, som kan deles fortroligt med EU-landene.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev orienteret skriftligt om den delegerede retsakt 26. februar 2019.

Bilag 1. Lister over lande med forhøjet risiko for hvidvask og terrorfinansiering

Tabel 1

FATF-lister og Kommissionens tidligere udkast til liste

	FATF-sortliste, juni 2019	FATF-gråliste, juni 2019	Gældende EU-liste, juli 2018	Kommissionens forslag til liste af 13/2/2019
1	Den Demokratiske Folkerepublik Korea	Bahamas	Afghanistan	Afghanistan
2	Iran	Botswana	Bosnien og Herzegovina	Amerikansk Samoa
3		Cambodia	Den Demokratiske Folkerepublik Korea	Bahamas
4		Etiopien	Etiopien	Botswana
5		Ghana	Guyana	Den Demokratiske Folkerepublik Korea
6		Pakistan	Iran	Etiopien
7		Panama	Irak	Ghana
8		Sri Lanka	Laos	Guam
9		Syrien	Pakistan	Iran
10		Trinidad og Tobago	Syrien	Irak
11		Tunesien	Uganda	Libyen
12		Yemen	Vanuatu	Nigeria
13			Yemen	Pakistan
14				Panama
15				Puerto Rico
16				Samoa
17				Saudi-Arabien
18				Sri Lanka
19				Syrien
20				Trinidad og Tobago
21				Tunesien
22				De Amerikanske Jomfruøer
23				Yemen

Anm.: FATF's sortliste og gråliste er senest opdateret 21. juni 2019, hvor Serbien blev taget af grålisten og Panama tilføjet grålisten. På sortlisten er lande, hvor der efter FATF's opfattelse er forhøjet risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, og hvor det enkelte land ikke er i dialog med FATF om en handlingsplan. FATF anmoder sine medlemmer og andre jurisdiktioner om at tage foranstaltninger for at beskytte det internationale finansielle system mod den løbende og omfattende risiko for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, der udspringer fra de jurisdiktioner, der er på den sorte liste. På grålisten er lande, hvor der efter FATF's opfattelse er forhøjet risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme, men hvor det enkelte land er i dialog med FATF om en handlingsplan.

Kilde: FATF og Kommissionen.

